

Spis treści

Od autora 13

ROZDZIAŁ 1. Główne obszary problemowe powszechnej ochrony dóbr intelektualnych 15

- 1.1. Wprowadzenie. Wartości kulturowe i własność intelektualna – zakres i formy ochrony 15
- 1.2. Powszechna ochrona dóbr intelektualnych – zarys ogólny 37
 - 1.2.1. Międzynarodowa ochrona praw autorskich i wyników badań naukowych 37
 - 1.2.2. Ochrona zagrożonych kultur i cywilizacji oraz ich uniwersalnych wartości 47
 - 1.2.3. Dobra intelektualne własności przemysłowej – nowe uwarunkowania międzynarodowej ochrony 63
- 1.3. Kształtowanie systemu regulacji prawnych ochrony dóbr intelektualnych 78
- 1.4. Międzynarodowe organizacje ochrony dóbr intelektualnych – czołowa rola Światowej Organizacji Własności Intelektualnej 85
- 1.5. Ochrona dóbr intelektualnych jako przedmiot badań i nauczania 99
- 1.6. Uwagi końcowe 114

ROZDZIAŁ 2. Dobra intelektualne z europejskiej perspektywy regionalnej 125

- 2.1. Dobra intelektualne Europy i problemy ich ochrony 125
- 2.2. Cechy i funkcje europejskiego regionalnego systemu ochrony dóbr intelektualnych. Prawo autorskie i prawa pokrewne 137
- 2.3. Współpraca europejska w dziedzinie mediów masowych a problemy ochrony dóbr intelektualnych 152
- 2.4. Dobra intelektualne w dziedzinie własności przemysłowej i ich ochrona (znaki towarowe, wzory przemysłowe i patent europejski) 169
- 2.5. Systemy ochrony dóbr intelektualnych we Francji, w RFN i w Zjednoczonym Królestwie 176
 - 2.5.1. Francja 177
 - 2.5.2. Republika Federalna Niemiec 183
 - 2.5.3. Zjednoczone Królestwo 195
- 2.6. Ochrona dóbr intelektualnych we Wspólnocie Niepodległych Państw i w Federacji Rosyjskiej 195
 - 2.6.1. Kształtowanie się euroazjatyckiego systemu patentowego Wspólnoty Niepodległych Państw 195
 - 2.6.2. Ochrona praw autorskich i praw pokrewnych w Federacji Rosyjskiej 203

ROZDZIAŁ 3. Pozaeuropejska perspektywa regionalna 205

3.1. Amerykańska perspektywa regionalna 205

3.1.1. Porozumienia o wolnym handlu oraz o prawach autorskich i prawach pokrewnych w Ameryce 205

3.1.2. Dobra intelektualne w USA i problemy ich ochrony 207

3.1.3. Ochrona dóbr intelektualnych w Meksyku 218

3.2. Regionalny system ochrony dóbr intelektualnych w państwach Afryki 221

3.3. Dobra intelektualne w regionie Azji i Pacyfiku oraz problemy ich ochrony 225

ROZDZIAŁ 4. Dobra intelektualne i ich ochrona w wybranych obszarach współpracy i rywalizacji międzynarodowej 238

4.1. Wprowadzenie 238

4.2. Problemy transferu nowoczesnych technologii 242

4.2.1. Wprowadzenie w problematykę 242

4.2.2. Transfer technologii zbrojeniowej 248

4.2.3. Kontrola obrotu technologiami dwójakiego zastosowania 253

4.2.3.1. USA a transfer technologii – problemy kontroli 254

4.2.3.2. System kontroli eksportu towarów i technologii wojskowych w Rosji 262

4.2.3.3. Problemy transferu technologii na przykładzie Indii 268

4.3. Globalizacja i związane z nią zjawiska innowacji i obrotu technologiami 270

4.3.1. Ochrona dóbr intelektualnych w warunkach procesów innowacji i globalizacji 274

4.3.2. Ochrona własności intelektualnej a przepływ informacji o technologiach i transfer technologii 282

4.3.3. Globalizacja a edukacyjne, kulturowe i społeczne uwarunkowania wynalazczości oraz innych dóbr intelektualnych 285

4.4. Problemy ochrony dóbr intelektualnych w międzynarodowej współpracy w kosmosie 289

4.5. Problemy „cywilizacji informacyjnej” – nowe technologie a bezpieczeństwo i ochrona dóbr intelektualnych 301

4.6. Nowe technologie informacyjne – ich rola w nowoczesnej demokracji. *Polis i techné* 311

4.7. Specyfika ochrony dóbr intelektualnych w relacjach USA–ChRL oraz w innych krajach regionu Azji i Pacyfiku 324

4.8. Regulowanie sporów międzynarodowych dotyczących ochrony praw własności intelektualnej według zasad i procedur Światowej Organizacji Własności Intelektualnej oraz Światowej Organizacji Handlu 329

Aneks 347

Bibliografia (wybór) 419

Wykaz ważniejszych skrótów 434

Indeks rzeczowy 440

Indeks nazwisk 445

LEONARD ŁUKASZUK, prof. zw. nauk prawnych, były sędzia Trybunału Konstytucyjnego. Prowadzi wykłady z zakresu prawa międzynarodowego w Instytucie Stosunków Międzynarodowych oraz w Instytucie Nauk Politycznych UW, współpracuje z placówkami naukowo-badawczymi PAN i wieloma uczelniami wyższymi w kraju i za granicą. Członek krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych. Autor wielu monografii i podręczników obejmujących zagadnienia prawa międzynarodowego, dyplomacji współczesnej, bezpieczeństwa międzynarodowego, metodologii oraz metodyki badań i nauczania prawa, część z nich ukazała się za granicą.

DOBRA INTELEKTUALNE. PROBLEMY MIĘDZYNARODOWEJ OCHRONY to pierwsza książka ukazująca kształtowanie systemu międzynarodowej ochrony różnych rodzajów dóbr intelektualnych z europejskiej i pozaeuropejskiej perspektywy. Autor przedstawił aktualne problemy prawne oraz ich interpretacje. Uwzględnił także ochronę dóbr kultury materialnej, zagrożonej konfliktami zbrojnymi, kradzieżą i niszczeniem. Książka służy realizowaniu zaleceń Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) oraz UNESCO – upowszechnianiu w szkolnictwie wyższym krajów członkowskich wiedzy o ochronie dóbr kultury i własności intelektualnej. Jest adresowana do studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej, prawa, politologii, kulturoznawstwa, nauk technicznych i wojskowych.

Różnego rodzaju dobra niematerialne będące dziełem człowieka we współczesnym świecie stanowią ważny element międzynarodowej wymiany kulturalnej i technologicznej. Dobra te mają określoną wartość ekonomiczną, stanowią ważny element stosunków międzynarodowych, są przedmiotem wymiany handlowej. W książce **DOBRA INTELEKTUALNE. PROBLEMY MIĘDZYNARODOWEJ OCHRONY** autor omawia m.in. sytuacje związane z przepływem informacji o technologiach, ochronę dóbr w międzynarodowej współpracy w kosmosie, zagrożenia i sposoby ochrony dóbr kultury na wypadek konfliktu zbrojnego oraz nielegalny obrót dziełami sztuki i metody jego zwalczania.

z recenzji, prof. dr hab. Leszek Kasprzyk
Instytut Stosunków Międzynarodowych
Uniwersytet Warszawski

W książce **DOBRA INTELEKTUALNE. PROBLEMY MIĘDZYNARODOWEJ OCHRONY** autor omawia stan prawa międzynarodowego i praw krajowych czołowych państw świata, prawo Unii Europejskiej i prawa państw, z którymi Polska utrzymuje szczególnie bliskie stosunki. Analizuje prawo wewnętrzne w zakresie własności intelektualnej państw wytwarzających dobra intelektualne i państw, które nie udzielają im należytej ochrony (w tym kontekście – także stosunki między Chińską Republiką Ludową a Stanami Zjednoczonymi).